

**F Baptista Mantuani Bucolica Seu adolescentia in decem
eglogas diuisa**

Baptista <Mantuanus>

Daventry, 1505

Aegloga. v. q[ue] [dicitu]r Ca[n]did[us] de co[n]suetudi[n]e diuinitu[m]
erga poetas Collocutores Syluanus et Candidus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70222](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70222)

Dol ae v fo xxx

(Aegloga. v. q̄ de Cādid? de cōsuetudie diuicitū ex
ga poetas Collocutores Syluanus et Candidus.

Candide nobiscū pecudes aliqñ solebas **Syl.**
Pascere: z his gelidis calamos inflare sub vmbria
Et miscere sales simul z certare palestra.

Nunc autem quasi pastores z rura perosus

Pascua sopito fugis: z trahis oia cantu.

Vos quibz est res ampla domi: q̄bz vbera vacce **Lan.**

Plena ferunt: quibz alba greges mulctantia cōplent

Lymbia lacte niuent: z pinguia prandia fumant

Lamina laudatis. si quid concinnius exit.

Plauditis: ac leti placidas extenditis aures.

Pro numeris vanas laudes: z inania verba

Redditis. interea pastor: sitit: esurit: alget.

Nonne potes curare greges. z dicere versus **Syl.**

Lum vacat: z positis vitam traducere curis!

Omne opam gregibz pastorē impedere oportet: **Lan.**

Ire: redire: lupos arcere: mapalia sepe

Lingere: mercari paleas z pabula: victum

Dugere. nil supest oci: laudabile carmen

Omne opam totumqz caput syluanē requirit.

Brande vtrūqz opus est: z nostris viribus impar

Lum cecini sitio: sitienti pocula nemo

Porrigit. irrident alij tibi penula dicunt

Landide trita: genu nudū: riger hispida barba

Jam sylue implumes: z hyems in montibus albet!

Ira scor: dolco: indigno: fert omnia victus!

R G

f baptiste mā

Lanicium / fetusq; mares: nō vendimus agnas.

Sed quia lac pascunt / premitur nihil: vbera siccant.

O Andide nobiscū rē. Argumentū huius eglogę est detestatio tenacitatis diuitum in poetis: quoz ingratitudine atq; auaricia aurea vena in poetis extinguitur. Per candidū autem mihi vero simile sit poetam posse intelligi p. sylvanum quēuis diuitem auarū. Inducit tamē vtrūq; pastorem. Unde dicit: sub his vmbriis: q. dicit sub quib; sumus. nec quisq; aptius sylvano q; esse in syluis. Est autem serē eadē farrago quę in Iuuenalis satyra. vij. Et miscere sales. id est lepores sermonis. Sopito id ē oppresso et neglecto cantu. quę res doluit sylvano. Nā diuites auari licet nihil cōferāt in poetas bonos: admirant tamē eos: et oblectant eoz carminib;. In iuuenal. in dicta satyra. Spes nulla vltior: didicit nā diues auarus Tantū admirari tantū laudare disertos. Et pueri iunonis auem. i. pauonē admirant et laudant: qz laudato nihil porrigunt: sed si pnt plumas auferūt. Plena ferūt. Varo significantius distēta dicit. Alba multi. m. lctras: hoc ē vasa in qua mulget lacte albicantia. Lymbia. i. vasa incurua in morē cymbarū facta. Lammis a laudat. si cut iam Iuuenal. dicit. si qd cōcinnius. i. modulatus: et vt Perlius: si qd tamen aptius erit. Plauditis id est applauditis vanas laudes: quia nihil commodi afferentes. Nam probitas laudatur et alget. alget: quia nudus et ita algore conficitur. Iuuenalis. Tēdia tunc subeunt animos. tunc ferq; suamq; Tērsicoren odit facunda et nuda senectus. Et post. neq; enim cantare sub antro pierio: tyrsumue potest contingere sana Paupertas: atq; eris inops: quo nocte dierum Corpus eger: satur est cum dicit Horatius Ohe. et cetera. Omnem operam gregibus. Iuuenalis ibidem. Pectora nostra duas non admittentia curas: Dagne mentis opus: nec de lo dice paranda. Sollicite: currus et equos faciesq; deorum Aspiciere et cetera. Vapalia id est casas et tuguria: sepe sepimento abletis est a nō sepos Nil superest oei pro ocij. Enumerat autem negocia pastoralia volens a consimili etiā alia intelligi. Tibipenula. id ē vestis exterior attrita Silue implumes. id ē frondibus spoliare. Fert omnia victus. id ē aufert. sicut Varo. Omnia fert etas animum quoq;. Victus autem. id ē necessitas edendi vt viuas. aut victus. id ē cibus quo viuas: fert. id ē absumit: lanicium. id est lanam. et fetus mares. id ē arietes et hedos ac coleatos reliquos. Non vendimus agnas. quia ad futuram propagationem recipiunt eas. Lac pascunt id ē sugunt et absument dum pascunt. Premitur nihil. i. non fit caseus mollis. Varo: Et pressi copia lactis: vbera siccant. Et Varo rone est vt alia multa.

Penula

Penitet ingenij si quid mihi: penitet artis:

Penitet et vite: postq; mihi nulla secundant

Extot syderibus quot sunt in nocte serena.

Dactenus vt nosti: gratis cantauimus. etas

Cãdi ae v fo. xxi

In dols paucorum merces fuit: altera longe
Londicio senij: quod nunc subit. omnium egenos
Reddit: z extinctis lucri spem vřibus aufert.

Doxerit vtendum patris: modo querere tempus

En formica breuis: sed prouida bestia condit. *De foramine*

In brumam noua farra cauis estate latebris.

Neue renascantur: fruges secat ore sepultas.

Sicte gemethiacos fatalia sydera dicant *Syluan?*

Hilub mercurio vates: z sub ioue reges

Dagnatesq; locant: istis dat iuppiter aurum.

Atq; magistratus. dat maię filius illis

Ingenium /linguã/ cytharas z carminis artem

Hec tua fors. quid queris opes: deus õnia i õnes

Diuidit: vt melius nobis videt q̄ futurum.

Sorte tua contentus abi sine cetera nobis.

Sunt tibi diuicie mihi carmina. quid petis ergo *Lan*

Larmen: z inuadis partes *Syluanę* alienas?

Non tibi surripio carmen. nec appollinis arma: *Sylu.*

Sed dare dulci sonis aures concentibus opto.

Si gaudere meis igitur cõcõtibus optas? *Lan.*

Ros gaudere tuis opibus *Syluane* decorum ẽ.

Ille meis opibus gaudet qui diligit. odit *Sylua*

Inuidus: atq; animo bona fert aliena molesto.

Sic quoq; tu nostris absens gaudere camenis *Lan.*

Sat potes. hec artis sat sint tibi gaudia nrẽ.

Larmina sunt auris cõiuiua: caseus oris

Sic cupis auditu sacnos gaudere palato.

F baptiste mātu

Hoc amor / hoc pietas / hoc vult deus: omnia non dar
Omnibus: vt nemo sibi sit satis. indigeatqz

Alter opz alterius: que res coniungit in vnum

Omne genus: gallos / mauros / italos z iberos

Formica

¶ Penitet ingenij Prosequitur Candidus querelas suas Penitet inge-
nij .i. habere ingenium ad carmen aptum .si quid mihi sub audi est ingenij
Du ta secundat .i. prospera sunt vt ventus z fluctus secundus .i. sequens
a tergo veniens nauigantibus Quod sunt .i. apparent Non enim plura sit
Gratis .i. sine mercede sed actas .i. iuuenibus indiga .i. indigens paucorum
non enim subiecta est morbis: nec tanto eget munimeto contra frigora
Quod .i. senium nunc subit .i. subrepat non animaduertentibus nobis
Omnium egenos reddit vidimus Iuuenale .extinctis viribus aufert spes
lucrandi Hoc erit vtendum patris .i. acquisitis iniuuenta Nunc que-
rere pro querendi .i. acquirendi tempus subaudi est En formica Salomo
proverbiorum vi. Glade ad formicā o piger z considera vias eius z discat
sapientiam Que cum non habeat ducem nec preceptorem nec principem pa-
rat in estate cibum sibi z congregat in messe quod comedit Et xxx Formi-
ce populus infirmus qui preparat in messe cibum suum Horatius semio-
primo Sicut paruula (nam exemplo est magni formica laboris) hoz tra-
hit quod cunqz potest atqz addi aceruo Quem struit haud ignara ac non
incauta futura In brumam id ē ad breuissimam diem vt est in solsticio hy-
berno Erdo est condit .i. abscondit estate in cauis latebris farrā noua
Neue p neqz .i. z ne renascantur .i. germinantur secar ore id est gemen-
ferendo disumpit fruges sepultras id ē absconditas in terris Seneca
id est de genesi z natiuitate iudicantes: qui inspecto natiuitatis horosco-
po futuram vitam predicunt hi scilicet genechliaci locant sub mercuro id
ē hora nascendi qua mercurius dominatur Gares id ē pphetas z poetas
z omnes prudentes carthos z ac ingeniosos Et sub Ioue reges z magnates
Vñ secundum Homerum in iliade honor autem ab Ioue est Hanc fi-
lius id est mercurius dat illis .i. vatibus iub se natis ingenium z ita vult
eos contentos esse debere sua sorte dicens Sorte tua contenti abi sine do-
est derelinque cetera .i. diuitias z opes nobis s. qui ingenium. z carminis
artem non habemus Quid petis ergo carmen subtilis obiectio Non tibi
surrupio carmen Callida quoqz responsio nec apollinis arma cytharaz cu-
ius est inuentor ac cetera instrumenta musica quia in medio residens com-
plectitur omnia phebys est enim princeps musicorum Hora Lire soles
z cantor appollo Unde secundum Plinium carmen heroicum oraculis a
phebo digna ferantur de qua Persi us Ad sacra vatium carmen affero
nostrum Iuue. Et musarum z apollinis ede relicta z Si gaudere nat-
sus acris obiectio z sub rator purgatio .sed subtilissima rursum reiectio
Lazmina sunt auris conuiuia caseus oris Pulchrum ac prouerbiale id ē

Cā ae v fo. xxxii

Que res coniungit in vñū Id vere dicit Naz ppter egestatē z mutua au/
zilia sunt inter varias nationes cōmercia. Iberos .i. hispanos

Sydera iungamus : facito mihi Iuppiter adsit:

Et tibi mercurius noster dabit omnia faxo

Pilleolum / virgam / cytharas / nodum herculis / alas.

Vana superuacuis inculcas plurima verbis Sylua

Vana inquis: que dā na tuis inferre videntur. Lan

Diuitijs: si vis nostras audire camenas:

Erne sopitam de sollicitudine mentem.

Vult hilares animos: tranquillaq; pecto za carmen.

Torpeo: vt esuriem patiens z frigora miluus.

Jandudum squarrosa cutis: situs occupat ora.

Nec pecus in stabiliis: uec in agro farra: nec aurum.

In oculis: z vis positis me viuere curis:

Non facit ad nostros talis medicina doloris

Facalacrem: tege pascere: graui succurra senecte.

Inuenis promptum versu: z cantare paratum.

Plena domus curas ab igit: cellaria plena.

Plena penus. pleniq; cadi: pleneq; lagene.

Dorcea plena: gregea leti: grauis ere crumena.

Lunciuua th ybernos noctu vigilare decembres

Antefocum: z cineri ludos inarare bacillo.

Torrere z tepidis tostas opere ire fauillis

Lastaneas: plenoq; sitim restringere vitro:

fabella sq; inter nentes ridere puellas.

Tityrus vt fama est sub me cenate vetusto

Rura / boues / z agros z marcia bella canebat

F baptiste mātu

Alcius: z magno pullabat sidera cantu.

Eloquium fortuna dabat: nos debile vulgus

Pannosos macie affectos: farragine pastos

Aonie fugiunt muse: contemnit apollo.

Insignis
Mercurij
Salerus.
Laduceum

Cythara

Nod^o herculis

Alle
Squarrosi

Ex Erasium

Sidera iungamus .i. iouem cum mercurio i. cōmunicā mibi dona lo-
nis z cōmunicabo tecū dona mercurij fayo. i. faciam vt mercurij noster id
ē poētaꝝ pater z in genij largitor det tibi pilleoū qui mercurio assignetur
q̄ sep̄ fere radijs solaribꝝ quasi galero rectus sit Curgā. i. caduceus Unde
maro. enēidos iij. Cuz ꝑgam capit hac aīas ille vocat orco Pallētes ali
as sub tristia tartara mittit Dat somnos adimitqꝫ z lumina morte relig
nat Illa fērus agit ventos z turbida tranat Fubila ꝑd autem ex vltimo
iliados sumptum videtur qui locus sic versus est Tam ꝑgam capit
Hac oculos deus exirat ap̄le Hac dulces suadit somnos z lumina claudet
Hac a. i. saturnalium scribit caduceum duobꝫ draconibus ornatus
fuisse mare z femina in nodum obligatis inuicem pte media voluminis
sui vñ *Dartialis* lib. vij. *Lyllenes* celiqꝫ decus facundę minister Borea
cui torto virga dracone vñet *Lytharas* quia tetra chordiū inuenit .i. Li
zam q̄ttuor chordarum cum apollo vij. chordarum inuenisset vñ Hora. li. ꝑ
mo carminum. curueqꝫ lyre patētem Nodum herculis id ē in extricabile
qualem hercules inuenit. qui nec principium nec exitum habere videbat
qui tamen dissoluerit diues erat. hunc in caduceo iam ex draconibꝫ colē
tam dicimus. Alij herculanum nodū dicunt nō ab hercule inuentum sed
a mercurio. Verum ab hercule dissolutum non quidem arte sed vi. quod
z alexandrum magnum fecisse dicunt. Uter qꝫ tamen et mercurij mercurij
z mercatorum deus z Hercules diuitias quibꝫ fauet cōferre dicunt *Et*
Hora. Diues amico hercule z *Perſius* *S. si.* Sub rastro crepet aqꝫ
ti mihi seria dextro hercule Antiquitas enim (vt *Scribit* *Di odoros* *Pa*
bulata est herculen dixisse postqꝫ ad deos translatus erat qui sibi decima
bonarum dārent vitam felicem victuros. quod *Lucillus* ditissimus z
alij romanorū pluzimi fecerunt vsqꝫ adeo vt ex decimis illi templus egre
glum trans tybrum edificarint. Per nodū ergo intelligam difficultatem
acquirendarū diuitiarum quas yterqꝫ conficit. mercurius q̄dem vastamen
to z ingenio Lato. *Hercules* vi. q̄ aurea mala abstulit. Alas q̄bꝫ ad ꝑ
ornat^o mittit vt. iij. *Aenei.* Hic primū paribꝫ nteens *Lylleni* alis *Lōst*
tit z *Gule* hilares animos Unde *Quidi* *Lamina* pmouēt anī
mo deducta sereno Squarrosa cutis Squarrosi dicūt q̄rū cutis. exurgit
ob assiduā illuuiem *Luci* *Uxor* *um* ac rapicū squarrosa incondita ro
stra *Promptū* versu. i. ad versū videri potest datus antiqu^o Plena do
m^o. i. diuitiarū: abigit curas: q̄bꝫ tamen multis contra euenit Nam vt
dicūt *Iuue* *Rescit* amor nummi quantum ipsa pecunia crescit *Hordea*
plena *Regam* melius horrea plena. *Breges* leti. i. pingues: qui letici
am afferūt dominis aut bene curati: z ita reuera leti grauis aere crumena
id ē marſupium vt q̄dam dicūt: aere pecunia: qꝫ aerea primū fuit. Unde

Lae v fo XXXIII

patium quem fuscus nunc appellant Ludos inazare Id secum facite rus
fici diuinare facietes quem sulcu tetigerint Bacillo paruo baculo .z dicit
in nomiatio hoc bacillum .Tity? a virgilius Farzagie pulmcrario ex/
fate facto Bonie que in phocidis montib quos aones olim habitauerunt
frequentes. sunt.

Fatago
Bones

Si sperata mihi dederit fortuna quod opto: **Sylu.**

Laudide presenti te sollicitudine soluam.

Quatinam sy luane foret tibi tanta voluntas: **Lan**

Quata est hac et iam tibi tepestare facultas

Non ego diuitias cosmi: non serica posco

Pallia: non tyrias chlamydes: non prandia regum.

Non passam esopi fameo: dypcumue minerve

Nil opus est regis latibus: cui ferrea nomen

Tradidit: a ut si mens non fallitur: enea barba.

Hec me iam pridem memini didicisse sub vmbro.

Postulo vestitum: peto victum sub lae paruo

Leuior istud opis totum non defore vite.

Sint mihi pythagore mense: codicis supellex.

Sepe alios qui spem dederint inuenimus ore

Dignificos: sed re modicos: tibi fidimus vni.

Tu mihi si fueris mendax: preciditur omnis

Spes ut solsticio fiam philomena reuerso

Vutus: et el ignis: suspendere postibus arma

Tempus erit: clausoq abigi spectacula circo.

Si sperata re Gra ph ice ostedit quod Quidi? dicit qz pollicatis diues q/
libz ee potest No ego diuitias Losmi alij cosme legunt illi? florētini dicit
sini sz et cosmi muli fuerunt diuites cōgruūqz ē diuitibz nomē Nam
cosmos dicit ornamētum z mūdus cosmeo qd est orno vnde z latini
mundum pro ornamēto accipiūt dicētes mūdū muliebri quecūqz ad mu
lieis ornatū faciūt Non serica posco pallia Seres populi sūt circa Indiā
apd qz sūt arbores lanigere sine vermibz qru frondibz e anicie depectūt aq
psulam ex q vellere vestimēta cōficiūt q serica appellāt vt auctor ē Plini?
vii z Baro Uelleraz vt folijs depectūt tenuia seres Erāt aut Seru?
q serica a bombycibz cōfici vult cū bōbyces nō apd seras sz in arabia z in

Seres
Serica

Bombices

S i

f baptiste Ban

Bombyces
Bombycina

Chlamis
Tyria

Patina
Aesopi.

Pyrrhus

Enobarbus

Nero

sula copeculiariter proueniant Qui quidē bombyces similiti sunt telasq
araneazum mō texunt ad vestem luxumq; feminaz que bombycina ap/
pellat June. quaz Delicias vel panniculus bōbycinus vrit Non tyrias/
chlamides .i. pestes ex purpura dibapha id ē bis tincea : vt apud tyri sic
bat z idcirco in magno erat precio Non prādia regum .i. p̄diutum Per/
sius In luxum z prādia regum Non patinā aesopi .i. qualem pcurauit elo
pus nō fabulator ille phrygius sed romanus hystrio . qui filijs ex questu
histrionico ducētes sestertium reliquit . quas opes filij absumpserūt Uti.
Hora ij sermonū Filius aesopi detractā ex aure metelle (sez vt decies soli
dum exorberet) iaceto Diluit i signem baccā .i. margaritā seu vniōne dco
decies sestertioꝝ aceto. Liquefecit z absorpsit Et ita fili⁹ hic notaret q̄ e/
tiam aesopus dici potuit Littere em̄ omnes diffamāt patinā aesopi. Unde
z beoaldus Jam patina aesopi cedat Nam luxus apia Et prolo meoium
poiga luxuries Lipeiue minerue .i. quāti estimara ē egiis in pectore mi/
nerue q̄ prudētā denorat qua pectora sapientū muniantur Fil⁹ opus est
regis larib; .i. domib; aut edib; : cui ferrea zē Quidā pyrrhū itelligerēt q̄
(vt Serui⁹ tradit) eum a patre vocaret neopto lemus postea dictus ē pyr
thus a colore pilorum : quia subrufus erat Ego autē intelligo de nerone .
aut maiorib; eius qui eneā dicti sūt habere barbā atq; enobarbi vocati
De q̄ re sic dicit sipōtinus Enobarbus hoc ē rutilā z q̄i eneā barbā ha
bens fuit cognomē domitorum ex qua familia nero fuit Autōz autē origi
nis pariterq; cognomīs habuerunt Lucium domicium . cui rure quondā
reuerenti iuuenes gemini angustiore forma apparuerunt : iusserūt q̄ nin
ciaret senatui ac populo romano victoriā . de qua ad huc incertum erat
atq; in fidem maiestatis adeo pmulisse malas vt e nigro rutilam erig; al
similem capillum redderēt quod insigne māsit z in posteris eius ac magna
pars rutila barba fuerunt Uti Cneū domitium neronis atamū q̄ i tribu
natu suo pontificib; offensior fuerat q̄ alium q̄ se in patris sui locum co/
aptascent : ius sacerdotum surrogandorum a collegijs ad populum trāstu
lerat ac in consolatu allobrogib; aluzenisq; supatis elephāto vectus suo/
rat : turba militum quasi inter solēnnia sacrificij prosequere Licet Crassus
orator dixit non esse mirandum q̄ eneam barbā haberet . cui os ferreū cor
plumbeum esset Nec ille. Quia ergo neronē cōstat palatium sumptuosissimū
ex traxisse Estq; de enobarborum familia de illo intelligendū putē
Uti dicit suetonius in eius vita q̄ non in alia re dānosior q̄ in edificando
fuit : nam domum a palatio exquiltas vsq; fecit quam primo trāstorianam
moꝝ in in cendio absumptā restitutāq; auream nominauit . de cuius sp̄/
cio atq; cultu suffecerit hoc retulisse Vestibulum eius fuit in quo coloss⁹
xx. pedum staret : ipsi effigiei tanta laritas vt porticus triplices miliarias
haberet Item stagnū maris instar circoceptū edificijs ad urbium speciē
z reliqua que prosequit tranquillus ibidem Dubitat autem an ferrea bar
ba illi nomē dederit : vel q̄ ferreus id est durissimus esset : vel q̄ os ferreum
dictus est habuisse domitius : vel quod rustico congruit de nominis causa
dubitare sicut ille In medio duo signa Lonon et quis fuit alter . De
icriptis radio totum qui gentib; orbem Nec me iam pridem memini. di

alae v fo XXXIii

dicisse. Valla diceret non esse dicendum iam pridem didicisse. quia per siffe-
 tes actiones & presens tempus efflagitat iam pridem / iam pridem & iam olim aut ois-
 ia. vix licet dicitur possit dici iam pridem / iam pridem at egregie negabit recte dictum
 meminisse didicisse. Vult enim meminisse cum presenti construendum. s; valla contra se-
 tit in raudensium. Unde Et Persius Nec in bicipiti somniasse parnaso me-
 mini sub Umbro de quo prius dictum est. Id autem addit ne contra deo-
 rum peritior haberetur pastor: aut ut preceptorum suo non in gratum sit que-
 nescio an spontinam dicam a quo plurima sumpsisse videtur. Sint mihi py-
 thagore mensis qui carminibus abstinuit & ventri indulgit non omne legu-
 men: quia etiam fabis abstinuit. sed herbis vescebatur crescentibus in hor-
 tis. Unde epulum possis certum dare pythagoreis. Lodricus supellex pau-
 pis poete ac philosophi. De quo Iuuenalis satyra iij. Lectus erat codrus
 procula minor: vireoli sex Ornamentum abaci. necnon & paruulus infra
 Lantharus: & recubans sub eodem marmore chiron. Jamque vetus grecos
 seruabat cista libellos. Et diuina opici rodebant carmina mures. Nil ha-
 buit codrus. (quis enim negat?) & tamen illud perdidit infelix: totum nihil
 hec ille Ore. i. pollicitationibus magnificos: sed re id est exhibitione pol-
 licitorum modicos. Tibi fidimus id est confidimus. ego fiam philomena
 reuero sollicitio id est ut philomena insollicitio. quia mutus & elinguis id
 est nihil canam: sicut nec philomena. que in vere precipue canit. Suspede-
 re postibus arma tempus erit. Arma id est fistulam & plectra & cetera instru-
 menta musicalia. alludit tamen ad arma pugilum qui ad postem herculi
 figebant arma sua quando essent emeriti aut amplius exercere nollent sicut
 & ceterorum officiorum dijs sua quicumque amplius vti nollent suspende-
 bant arma. Et tempus erit abigi spectacula id est spectatores. circo id
 est theatro clauso.

Lodricus

Lando de vidisti romam: sanctique senatus

Sylu

Pontifices: vbi tot vates: vbi copia rerum

Tantarum: facile est illis ditescere campis.

Deciperis me velle putans ditescere. vsci

Land.

Et lupus omne aial crudis existimat ciscis.

Tuque putas alios quo tu pede claudere passum.

Honego ditari cupio: sed viuere paruo

fachabeam tenuem sine sollicitudine victu.

Hoc contentus eam: romana palacia vidi.

Sed quid roma putas mihi proderit: o syluane

Decidit augustus nunquam rediturus ab orco.

S H

f baptiste Ban

Siquid roma dabit: nugas dabit: accipit aurum:

Verba dat: heu rome nunc sola pecunia regnat.

Exilium virtus patitur: sperare iubemur

Undiq; .z in toto vates. spe pascimur orbe.

Dic pugnās. dic gesta virum: dic prelia regum Syl

Vertere ad hos: qui scepra tenent: qui regna gubernāt

Inuignes qui te de sordibus eruat istis.

Inueniam qui me derideat z subsannet Lan

Tempestate ista reuerentia tanta possi:

Quāta lupanari: quid me syluane laceffis:

Non decet obscenis vatem. prorumpere verbis Syl

Non possum non vera loqui: si vera taceri Lan

Forte velis: leuibus me parce laceffere dictis:

Utile consilium prestare: laceffere non ē Syl

Laudide vidisti Romā diserte describit morem auarorū q̄ ne iuuēt ali
o mittunt opem implorantes Sāctiq; senatus pōtīfices .i. cardinales si
cut canit L. lare senatus aplorum quē card. nales respētāt Facile ē illis di
tescere campis vbi .i. tot diuites sunt Decipens me velle putas ditescere.
nō em ditescere s; victū z vestitū q̄b; cōtētus sit vesci Vido est Et lup
existimat .i. censet z iudicat omē aīal vesci crudis .i. in coctis ēcis videlic;
carnib; quibus ipē vescitur Tūc .i. z ta putas alios claudere passum id
ē ingredi eo pede quo tu .i. moueri ea affectio ē q̄ tu p pedes em sepe itelli
guntur affectiones hoc ē quia tu cupis ditescere cōtes omnes id cupere teni
em sine sollicitudine victū Non ergo s̄uētia petit sed securitatem quā
tamē saluator sine sollicitudine a se sperādā docet .v. rās ne solliciti simus
quid bibam? z comedamus O syluane spōdatus h̄us non in epl? q? z
lāguorē animi loquētis z pondus rerum habens Augustus id ē benefic
in poetas Virgili. Horatiū Tuccā Varū ceterosq; principes .Fugas
pollicitatōes inanes Sola pecunia regnat Hora. Et genus z formā regi
na pecunia donat Ouidius. Dat census: honores census amicicias: pang
vbiq; iacet. Iuuenalis Quantum quisq; sua nummorum spectat in ara
Tantum habet z fidei Et rursus Hora Hos solos aūt sape z bene viue
re quorū Lōspiciat nīdus fūdata pecunia villis Et iterum Iuue. de ro
manis lo quēs Quādo q̄dem inter nos sanctissima di. uitiar. Diuicias
z si funesta pecunia templo. Mōdū habitas nullis numoz etexim? aras
Et colitur par atq; fides z Exilium virtus patitur Idem Iuue. Aude
aliquid breuib; gyarus z carcere dignum Si vis esse aliquid: probitas

Fuge
Pecunia

Cā ae v fo xxxv

laudatur et alget. **L**riminibus debet hortos et vates spe pascimur omnes quod
 nihil recipimus. **D**ic pugnas dic gesta virum. Aliud subterfugium auari.
 Clertere impatiue a verroz id est sis conuersus. et vertere ad hos. id est ad eos qui
 tenent sceptrum. id est ad reges. **E**t subsannet. **I**terum Spodagicus versus con-
 simili ratione compositus. **Q**uanta lupanari. id est prostibulo aut prostutis. **L**u-
 pas vocabant olim prostutis. unde et prostibula lupanaria. **H**inc fictum volu-
 it Romulum a lupa nutritum. **N**on decet per alium se castigat leuibus
 dicit id est non paruis aut modicis: sed vanis et contumeliosis sicut mulie-
 res leues quibus prostitura est pudicitia dicuntur: et mores leues qui in constan-
 tes. **D**e parce lacessere parce id est abstinere. **P**arce metu cytharea.
Consilij locuples ego: sed pauperrimus auri.

Lupanar
Lupa
Parce.

Qui pugnas: qui gesta virum: qui prelia regum

Dicet inops vates: cui nec quo fistula possit

Aptius incidi: fierique foramina: culter:

Aspice ut excussis luxata manubria clauis

Urdentata acies: veterique simillima ferre.

Nocleue: sed mense graue et intolerabile damnum.

Utile consilium firmat: sed in utile mentem

Frangit: et extenuat vires: animumque retundit.

Magnates dare parua pudet: dare magna recusant.

Adde quod et nostri curant ita carmina reges:

Ut frondes aquilo: mare lybs: vineta pruinæ.

Ipsi ad delicias reges et ad ocia versi:

Quod celebrant laudari optant: hic carmina manant

Per dita de studio yeneris: de surrilitate.

De ganea: de segnicie: de infamibus actis:

Que castum capi tale nefas celebrare poetam.

Consilij locuples ego: sed pauperrimus auri. **H**ora etiam geō construxit dicens
 horz ergo optare pauperrimus esse honorum. **Q**ui id est quod aut quo id est qua
 re dicit in ops vates pugnas et cui nec supple est culter quo phistula possit
 aptius incidi et sup. quo foramina supple possint fieri. **A**spice ut manubria
 id est cultor. id est capuli quibus capiuntur et tenentur in manibus sup. sint lux-
 ata id est laxa et dissoluta clauis id est clauiculis quibus cōpinguntur: excussis
 hoc dicens ostendit cultrum suum. **E**t aspice ut id est qualiter: acies. id est cul-
 tri id est acuta eius pars: sic dentata id est in morem ferre in dentes effracta/

Danubria.

f baptiste mā

Unde addit veteribus simillima serre quam Dedalum in venisse quidā vor-
lūt ad similitudinē maxillę serpētine Hoc dānū .i. de iuramēti. z vesitu ē leng
i. tolerabile s; mēse. i. vic' ē gūe z itolerabile Magnates dare parua pudet
Et vt dicit Hora. Magnos magna decet S; h' vastamēto scim' nō nul-
los vsos dicētes magna petētib; indignos eē q' magna recipiāt. z exigua qd
orātib; se nō decere exigua munera cōferre Et frondes aqlo q' eas nihili fa-
cit vt lib; ventus lybicus curat mare in qd sepe sequit z vt prūne .i. ros cō-
gelatus aut gelu maturinū curat vineta id ē vites qd etiā nihil ē qz etiā
congelantur Ipsi ad delicias ordo ē Ip si reges id est prepotentes verli ad
delicias id ē delectōes z illecibras carnis z ad ocia id ē desidiam optāt lau-
dari quod celebrant id ē oblectamenta sua. de studio veneris id ē amoribus
ipudicis de scurrilitate id ē in honesta dicacitate de ganea id ē caupona z
gulositate. de segnicie id ē desidia dicunt em segnes seorsum ab igni (q' ac-
tissimi sunt) repidi z ignaui De infamib; actis .i. priuatis : cum gesta sint
fere publica Velius autem auctore Galla acta q' actus in hac significa-
tione dicimus Que castum capitale nefas celebrare poetam Jde sancte z
chatolice sentit in opusculo cōtra impudice scribentes vñ. explodenda est ca-
tulliana sententia Nam castū esse decet piū poetam ipm' p'iculos nihil ne-
cesse est. Qui tum deniq; habent salem z leporem Si sunt molliculi ac pa-
rum pudici Qui tamen multi gentiliū subscripserunt Unde ad Goco-
nium poetam Adrianus imperator Lasciuus verli mente pudicus eras .
z Quidi. de se Crede mihi mores distāt a carmine nostro Elite verecunda
est .musa iocosa mihi .z Marcial' de se Lasciuā ē nob' pagina vita pba

Segnis

At qui dura manu gesserunt bella potenti
Fortiter vtentes ferro non molliter auro
Dilexere graues musas : heroica facta
Qui faciunt reges heroica carmina laudant :
Ut cessere viri fortes : z masculā virtus :
Dicendum altiloqui nihil inuenere poetę.
Occidit ingenium vatū : ruit alta poesis.
At si forte aliquis regum gerit aspera bella
Et decus armorum studiis bellog; parauit :
Nil genus externum venturaq; secula curat
Laude suę gentis satur : z presentibus annis
Barbarus ē : neq; carmen amat : vel auar' in auro
Dergitur atq; mūdę curis flagrantibus ardet :

Cā ae v fo. xxxvi

Est apud reges / rudis / inuida / rustica / turba /
Dimus / adulator / leno / assentator / adulter /
Histrio / scurra / quibus virtus odiosa : poetas
Mille modis abigunt : vt quando cadauera corui
Inuenerit fugant alias volucresqz ferasqz.

Et qui dura et Et parti cula aduersatiua locū habet vbi cōtraria nec
turus tā dictis .vt dicto de gneaz i sine iij. Factoqz hic sine quieuit .subdit
de Didone in principio .iij. Et regina graui iam dudum lauria cura Pul
chre ornat carmen epithetis .que sic cōstruuntur Et qui gesserunt potentē
manu dura bella fortiter et Dilexere graues musas reges qui faciunt he
roica facta laudāt heroica carmina Et .i. postqz viri fortes cessere .i. enedi
o sublati sunt .quia fortes cedere nesciunt et mascula .i. virilis virtus .Et si
forte bene occurrit argumento qd tā cuius imprompu est . Nam si .heroica
gerentes heroicis gaudent carminibz queas cur ad illos non abeat : illosqz
canat candidus ad quod respondet taros quidem esse qui heroice viuunt et
i. qui sunt eos non habere curam de eterno nomine **H**ydre curis .i. auarici
a .qua dictus pectit a dijs vt quicquid cōtingeret aurum fieret : quo impe
ra to inedia asumptus est . Nam et cibus et potus in aurum versus ē . Et
apud reges et Alia causa cur apud reges non sit bonis poetis locus . qz
hic sunt literarum et pbicitatis hostes : vt pote rudis et rustica turba cū poe
te sunt pauci urbani et eruditi **D**imus . i. gestu corporis morum imitator
cum poeta grauis re more philosophorum seuerē narret **A**dulator cum
poeta sit seuerus **L**eno cum verus poeta sit turpitudinis omnis hostis et
spulsoz . **A**ssentator : cum poeta sit virtutis laudator **A**dulter cum nihil
malis sit magis cōtrarium qz adulterium Nam quecumqz poetis aprantur
cassa sunt . vt pierides minerus daphne . fontes **H**istrio . cum poeta sui dig
nitati consulat **Q**uibus . i. omnibus virtus odiosa . Poetas mille modis /
abigunt . quasi a preda inuenta . vt quando cadauera corui inuenerit . **A**p
por estz similitudo si honesti a rebus honestis abigantur per in honestos
vt apes a floribus peratanes .

Dimus

Hydre

Sunt etiam vates quidam sine lege petulci :
Qui sine lege aliti sine preceptoribus audent .
Quicquid amant reges : et amant infamia solum
Scribere : nam vates etiam dementia verat :
In senescio qua mentis leuitate poetas
Esse volunt postqz triuialibus ora cicutis
Applicuere . sibi applaudunt : sua carmina iactant

F bapti. mā

Infulsi / illepidi / indociles / improvidi / inepti /
Qui solet his vacuas prebere ambagibus aures.

Id viciū commune putat. doctisq; resistit

Vatibus a vero indoctus discernere falsum.

Laudide per superos per olympica numina iuro

Syl

Detibi si ventis venient ad vela secundi

Laturum auxilium meliora in tempora viue:

Hec paulisper ad huc mecum sperare recusa.

Si mihi sic optas: tibi sit syluane quod optas. Lan.

Opto equidem: dictumq; fides: non sera sequetur

Syl

Vade malis ausibus nunq; rediturus auare

Landi

Et facias subito quicquid tractaueris aurum

Dorem idē: quando virtus tibi villior auro.

Sūt etiam vates Docet tertiam causam cur poetis non sit apud
ges locus que est qz multi versiculorū ineptorū factores z turpis vite homi
tiones factum poetarū nomen in dignissime sibi vsurpāt qd egerint pa
tit Horati⁹ dicens in arte Descrip̄tas seruare vices: operūq; colores. Cur
ego si neq; ignororq; poeta salutor Petulci id ē perulantes audentes que
non possūt Nam vates etiam dementia verat non qdem graues sed leues
z futiles Trivialib; ora cicutis Licuta est herba fistulosa q; pastores au
nere solebant Varo Est mihi disparib; septem cōpacta cicutis fistula.
Idem Non tu in truijs indoctę solebas Stridenti miserū stipula vulg
dere carmē Vñ trivialia dicūt exordia .i. rustica carmina q; in cōpitis z tu
ujs ab indocta rusticorū pube in compitalib; z ambazualib; cantari sole
bant Sibi applaudūt ubi placentes sua carmina iactāt existentes infulli
id ē sine salib; sermones illepidi id ē sine lepore ac venustate sermones
dociles .quia dediscere nolunt z ita incorrigibiles improvidi: non vidēt
se ad integritum tendere z alios ducere cepti id ē amisi z ab omni ap̄tate
dine cum verborum tum factorum adhorrentes Ambagibus .i. verbos
incautionib; cum artem veram non habeant .id viciū commune pu
tat z ita rejicit bonos ppter malos A vero indoctus id ē nesciās discernere
falsum Laudide per superos Videns syluanus candidum virtutis amū
torem vtrumq; poetam pollicetur operam cum iuramento nihil tamen
fert in eum Per olympica id est per celestia nam prouerbiale id est si res
prosperē mihi succedant: z eueniant mihi que opto Meliora intertempo
viue Vir. Aenei. V. Durate et vosmet rebus seruare secundo Pau
lisper q paululum tempore. Fides non sera .i. nō tarde facies qd dixi. Nā

Licuta.

Trivialia

L VI FO. XXXVII

videt auctor Licerone dicta eo qd fiat dictu: siue qd dicitur z conuentus
 illi. Lacerone aut no cōtentus pollicitarōib; impcat in abeuntē oia mala
 mala. Et de malis aub; i. malo auspicio. q. d. in rem mala: uūq; reditur
 hoc aut videt dicere in absentē qsi obmurmurādo. postq; se nihil re
 cepit. spauit. Et facias subito qdqd tractaueris auz. *Doze nude. de q*
iam dicimus. qsi i. quādo qdem ptus tibi vilior auro sup. est. Lū tū. Ho-
ratius in eplis cōtradicit. Vilius argentū ē auro: pturib; aurū.

Prosa

**Regloga. vi. qd di Cornix de disceptatōe Rustico
 ni: cuiū. Colloquutores Cornix z Fulica.**

Ingithyems / mugit boreas / a culmie pēdet **Loz**
 Stiria: depositis bobus requiescit arator
 Lella iners: sedet ante focum fumosa negra:
 qd polenta coquit. prius intolerabilis estas
 hanc laudatur: hyems est laudata molesto
 Colicet. optatum damnat presentia frigus
 omne bonū presens minus est. sperata vident
 Magna velut maius reddit distantia lumen
 diuicias habet omne suas z gaudia tempus.
 Pice vt imperi tritaq; in veste ligati
 se suum pueri egultant. inflatur in vtrem
 missis vesica fabis: sonat z micat acta
 nunc pede: nūc cubito: stricto nunc obuia pugno
 cadit at tollunt. cursu labor atq; recursu
 Numam abigit. glaciale gelu pila rustica vincit.
 Nos tamē hic melius tepido sub stramine fori
 transigimus tempus dum lac coit igne recoctū.
 pauperiem declarat hyems: improuida certe
 Curba sumus iuuenes / securi estate vagamur
 memores hyemis: nostrū es tibicinis omne est.
 Quod e scythia boreas: nidosq; volucrum

*Dormit qm dāpso
 pastor tunc cū omni*

Ful.

Loz.

Fuli.